

Cena numeru
1500 mk.

Cena prenumeraty

w Łodzi

Miesięcznie mk. 30,000

Z przes. poczt.

Wiesięcznie „ 45,000

poza Łódź egz. 1650

Konto Pocztow. Kasy

Oszczęd. 60594.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Środa, dnia 8 sierpnia 1923 r.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Stanowiska oficerów marynarki.

(wp) W tych dniach weszła w życie ustawa sejmowa o stanowiskach oficerskich w polskiej marynarce handlowej. Zgodnie z ustawą ustanowione zostały nast. stopnie oficerskie w marynarce handlowej: 1) kapitan wielkiej żeglugi, 2) kpt. małej żeglugi, 3) porucznik wielkiej żeglugi, 4) porucznik małej żeglugi, 5) kpt. przybrzeżnej żeglugi. Wykonanie ustawy powierzone ministrowi przemysłu i handlu.

Urzednicy państwowi w Polsce.

(wp) Liczba urzedników państwowych w Polsce wynosi 429 980. Do cyfry powyższej nie są wliczeni pracownicy wojskowi.

Franki szwajcarskie.

(wp) Od dnia 4 sierpnia b. r. Urzędy pocztowe obliczają frank złoty przy opłacie za paczki, listy wartościowe i telegramy zagraniczne po 35 000 mk.

Narodowe Zjednoczenie Ludowe.

(wp) Na posiedzeniu zarządu głównego Narodowego Zjednoczenia Ludowego, odbytem dnia 5 b. m. wybrano po dłuższych rozprawach kilkunastu przedstawicieli N. Z. L., z p. Leopoldem Skulskim na czele, którzy mają wejść w skład Naczelnej Rady P. S. L. -Piasta. Szereg członków zarządu głównego N. Z. L. wyraził przesyłki stronnictwa p. Skulskiemu żywe zażalenie z jego owocnej polityki. W ten sposób została dokonana ostatecznie złączenia N. Z. L. z P. S. L. W powyższej sprawie N. Z. L. wyda w najbliższych dniach oficjalny komunikat.

P. wiceminister Markowski o podatku majątkowym.

(wp) Wiceminister skarbu p. Bolesław Markowski, jeden z najwybitniejszych znawców problemów podatkowych w Polsce, omawiając prace sejmowe doby ostatniej oświadczył między innymi co następuje:

Uchwalone przez Sejm podatki, których Koroną jest ustawa o podatku majątkowym stała wia w moim mniemaniu system podatkowy względnie wykończony, na którym wydatnie oprócz będzie można gospodarę finansową państwa. Połowa pracy nad sanacją skarbu jest już poza nami. Skarb otrzymał możność czerpania z obfitego źródła dochodów. Pozostaje część druga akcji: oszczędności. Nigdy dość często nie można powtarzać tego postulatu, nigdy dość gorliwie propagować go wśród społeczeństwa.

Uchwalony system podatkowy, wraz z podatkiem majątkowym, stanowi trwałą podstawę przyszłej sanacji skarbu i nader doniosły etap na drodze do jej osiągnięcia.

Sprawa przeniesienia województwa toruńskiego.

(wp) Na walnym zebraniu członków Izby Handlowej poruszono sprawę przeniesienia Województwa z Torunia do Bydgoszczy i przyjęto rezolucję, która domaga się pozostawienia władz wojewódzkich w Toruniu. Rezolucja ta przesłano na ręce wojewody.

Zmiana w kursie polityki Stanów Zjednoczonych.

Prez. Coolidge chce przejść z pomocą Europie.

PARYŻ 7,8 (AW) „Chicago Tribune“ w artykule poświęconym przyszłej polityce, jaką prowadzić będzie na zewnątrz i wewnątrz prezydent Coolidge dochodzi do wniosku, że należy oczekiwać szeregu zmian w dalszym kursie polityki Stanów Zjednoczonych.

Zmiana ta wpływa ze światopoglądu Coolidge'a, który jest zwolennikiem protekcjonizmu nowoangielskiej szkoły. Stąd też — pisze dziennik — spodziewać się należy że Coolidge nie pójdzie na rękę projektowanym ustawom Kon-

gresu. Należy więc oczekiwać burzliwych obrad w czasie najbliższej sesji ze względu na pozycję rządową.

W polityce zagranicznej prezydent Coolidge nie jest zwolennikiem poczynań osobistych. Będzie on proponował projekt częściowej współpracy Stanów Zjednoczonych w Międzynarodowym Trybunale Sprawiedliwości.

Ponadto pragnie on przyjścia z pomocą Europie, zwłaszcza Środkowej.

Chmury na horyzoncie niemieckim nie rozchodzą się.

ZA PRZYKŁADEM SWYCH WSCHODNIENIOWYCH TOWARZYSZY NIEDOLI.

BERLIN 7,8 (PAT) Bank Rzeszy drukuje dziennie banknotów papierowych na sumę 45 biljonów marek. Oprócz drukarni państwowych zajętych jest drukiem banknotów 60 drukarni prywatnych. Mają być wypuszczone banknoty po 10, 20 i 50 milionów marek.

BERLIN 7,8 (PAT) Bieżący dług Rzeszy podniósł się od dnia 21 do 31 lipca o 19800 miliardów marek i osiąga cyfrę 57,800 miliardów marek.

PRÓŻNA GADANINA.

BERLIN 7,8 (PAT) Minister finansów dr. Hermes wygłosi na jutrzejszym posiedzeniu parlamentu Rzeszy mowę programową, w której przedstawi projekt gospodarki finansowej. Kanclerz Rzeszy dr. Cuno wygłosi ekspozycję w sprawie sytuacji politycznej.

PRASA NIEMIECKA PRZECIWI DR. CUNO.

BERLIN 7,8 (PAT) Wczorajszy olbrzymi spadek marki niemieckiej grozi ostremi wystąpieniami przeciw gabinetowi i polityce dr. Cuno. „Vorwaerts“ żąda odwołania osób kierujących Bankiem Rzeszy. „Berliner Boerssen Courier“ żąda odwołania ministra gospodarki publicznej i urzędników odpowiedzialnych tegoż ministerstwa.

STRAJK METALOWCÓW TRWA.

BERLIN 7,8 (PAT) Usiłowania ministra pracy doprowadzenia do porozumienia między pracodawcami a robotnikami przemysłu metalurgicznego nie dały wyniku.

KOMPLETNE BANKRUCTWO MARKI NIEMIECKIEJ.

LONDYN 7,8 (PAT) Dzisiejsze notowania na giełdzie tutejszej wykazały dla marki niemieckiej kurs 9 milionów za funt: Times „twierdzi, że gwałtowna deprecjacja marki oznacza, że marka niemiecka przestała być wykładnikiem faktycznego stanu gospodarczego Niemiec. Według „Timesa“ zaufanie do pieniądza niemieckiego poprostu znikło. System monetarny Niemiec dzisiejszych zbankrutował. Wprowadzenie nowego zdro- wego pieniądza pisze Times jest kwestią czasu, jednak nie można spodziewać się, aby sanacja finansowa mogła powstać wśród obec-

nych stosunków społecznych dzisiejszych Niemiec, inaczej mówiąc, na gruncie bankructwa pieniądza niemieckiego i wypływającego stąd fatalnego stanu na giełdzie. Jeśli Niemcy mają być dla ich własnego dobra i dobra ogólnego wyciągnięte z tego katastrofalnego położenia, to nie ulega wątpliwości, że potrzebne są w tym celu radykalne środki.

OGRANICZENIE RUCHU OSOBOWEGO NA KOLEJACH.

BERLIN 7,8 (PAT) Urzędowy komunikat zapowiada na najbliższy czas ograniczenie ruchu osobowego na kolejach pruskich z powodu zapotrzebowania wagonów i lokomotyw do transportu środków żywności.

KONFERENCJA PRZED OTWARCIEM REICHSTAGU.

BERLIN 7,8 (PAT) Kanclerz przyjął dziś u siebie przywódców ugrupowań parlamentarnych, celem omówienia linii wytycznych swego jutrzejszego przemówienia.

CHCIA PASKOWAĆ ZA WSZELKĄ CENĘ.

BERLIN 7,8 (PAT) Postanowiono zamknąć w czwartek na cały dzień dla publiczności lokale handlowe, a od piątku otwierać sklepy tylko na 6 godzin. Ma to być protestem przeciw ostatnim zarządzeniom rządu, dotyczącym zwalczania lichwy ustalaniem cen i t. p.

WZROST DROŻYZNY W NIEMCZECH.

BERLIN 7,8 (AW) Wskaznik drożyzny dla artykułów pierwszej potrzeby w Rzeszy Niemieckiej wzrósł w lipcu o 382, 2 proc. w porównaniu z czerwcem.

Jest to niebывały i nienotowany dotychczas wzrost drożyzny w dziejach powojennych Niemiec.

USTĘPSTWA ANGLI.

BERLIN 7,8 (PAT) Biuro Wolfa donosi z Londynu: „Lord Curzon przybędzie 2 końcem tego miesiąca do Paryża, gdzie będzie konferował z francuskim premierem. W kolach politycznych zapewniają, że lord Curzon wypracował plan rozwiązania kwestii odszkodowań. Plan ten oparty jest na ustępstwach w Anglii w sprawie długów międzykrajowych.

EFONEM Z WARSZAWY

WAŻNE POSIEDZENIA RADY MINISTRÓW.

*) Środowe posiedzenie komisji ekonomicznej Rady ministrów omawiać będzie szereg spraw wielkiej doniosłości. M. in. ma być rozpatrywana sprawa podwyżki taryfy pocztowo — telegraficznej, zorganizowania zapasów zboża, wreszcie sprawa zasadniczej polityki wywozowej w stosunku do artykułów żywnościowych.

DODATKOWE KREDYTY DLA OSADNIKÓW.

*) Ministerstwo Skarbu wyznaczyło dodatkowo trzy miljarde kredytu na budulec dla osadników. Kredyt ten zaspokoi potrzeby osadników z powiatów dotychczas pokrzywdzonych. Dotychczasowy kredyt w wysokości 14 miliardów przyczynił się bardzo wydatnie do wzmożenia ruchu budowlanego wśród osadników na Kresach.

AUDJENCJA U P. WITOSA.

*) Dzisiaj przed południem p. Prezes Rady Ministrów Witos przyjął na posłuchaniu gen. mjr. Sira Johna Hanoury — Williama's'a, Marszałka Dworu Króla W. Brytanji Jerzego V, umocowanego do służby przy ciele dyplomatycznym. W dłuższej rozmowie, jaka się wywiązała, dał p. Marszałek wyraz radości z powodu zmian, jakie zastał w kraju, gdzie danemu mu było już przebywać swego czasu podczas walk w Wielkiej Wojnie na froncie rosyjskim, i oświadczył, że miłemu mu będzie zdać sprawę za powrotem do Anglii Królowi o wrażeniach, zebranych w Polsce i przyjęciu, jakiego doznał od tej Prezesa Rady Ministrów.

ZMYŚLONE WIADOMOŚCI.

*) Jak donosi „Ajencja Wschodnia“ z dobrze poinformowanych źródeł, wiadomości o domniemanym powrocie prezydenta Witosy z Poznania, gdzie rzekomo miał odbyć kilka konferencji, są całkiem zmyślane.

Kronika telegraficzna.

(kt) Pływak amerykański Sullivan przepłynął kanał La Manche na przestrzeni Dover — Calais.

(kt) Rząd belgijski postanowił nadać Mussoliniemu krzyż wojenny.

(kt) Donoszą z Duesseldorfu: Rozporządzeniem gen. Degoutte wzywające robotników koksowni do powrotu do pracy nie odniosło skutku.

(kt) Płynny dług Rzeszy osiągnął sumę 248 trylionów marek.

(kt) Aresztowania komunistów w całej Finlandji trwają w dalszym ciągu. Dotychczas aresztowano 127 osób. Masowe aresztowania nie wywołały w Finlandji protestu z żadnej strony.

(kt) Jak donosi „Matin“ przed 10 sierpnia odbędą się narady francusko belgijskie mające na celu wyszukanie środków zapewniających więcej skuteczną akcję okupacyjną w zagłębiu Ruhry.

(kt) Dzienniki donoszą z Rzymu, iż Papież przyjął na audjencji ambasadora Francji Jonarda. W kołach watykańskich przywiązują wielką wagę do tej audjencji.

(kt) Delegacja turecka odjechała do Konstantynopola.

(kt) Grupa studentów politechniki warszawskiej została wczoraj przyjęta w ratuszu.

WŁOCHY ZADOWOLONE Z FIASKA P. BENESZA.

RZYM 7,8 (PAT) Wielki dziennik „Caffaro“ omawiając konferencję w Sinaia, pisze: Blok naddunajski, wybitnie anty włoski w ten sposób nie został w Sinaia utworzony. Konferencja sinajska stała się zaledwie bardzo nikłym wynagrodzeniem dla dy-

Anglja odosobniona.

Germanofilstwo nie wyszło jej na zdrowiu. — Włochy zbliżają się do francusko-belgijskiego punktu widzenia.

ZWROT OPINJI ANGIELSKIEJ W SPRAWIE REPARACJI.

LONDYN 7,8 (PAT) Omawiając sprawę opublikowania not francuskiej i belgijskiej „Evening News“ pisze: Jest rzeczą niewątpliwą, że opinja i uczucia angielskich obywateli patriotów zostały lepiej wyrażone w notach rządów francuskiego i belgijskiego, niż w deklaracji rządu brytyjskiego. „Times“ zamieszcza artykuł swego b. redaktora naczelnego Steewa. W artykule tym Steew wyraża przekonanie, że rząd angielski pragnąc przywrócić polityczną i ekonomiczną równowagę Europy winien wezwać Niemcy do zaprzestania biernego oporu wobec Francji i Belgji. Autor przypomina, iż Anglja w r. 1922 zgodziła się na okupację Ruhry.

Zgoda ta winna obowiązywać i dziś.

PARYŻ 7,8 (PAT) Omawiając odpowiedź Włoch na propozycję angielską „Gaulois“ pisze:

Konferencja włoska nie różni się znacząco od projektu francusko-belgijskiego. Nie przewiduje ona wprowadzenia ewakuacji Zagłębia Ruhry w ten sam sposób, co i my, zadawała się jedynie uzyskaniem gwarancji, podczas gdy Francja godzi się wycofać swe wojska w miarę wykonywania przez rząd Rzeszy wypłat odszkodowawczych. Niemniej jednak Włochy, podobnie jak Francja i Belgja, domagają się od Anglii pewnych bardziej szczegółowych wyjątków, których nie zawiera projekt angielski.

Litwa niezadowolona z obrad w sprawie kłajpedzkiej.

REZULTATY OBRAD KORZYSTNE DLA POLSKI.

KOWNO 7,8 (PAT) Prasa litewska usilnie przemilcza rezultaty obrad w Paryżu, w sprawie Kłajpedy. „Laisve“ z oburzeniem podaje, że na rokowania z przedstawicielem Polski delegacja litewska nie została zaproszona i że z tego powodu założyła ona energiczny protest. Komisja oświadczyła, że przedstawiciel Polski obowiązkowo powinien wejść do Rady portu, w której oprócz niego ma być jeszcze po jednym przedstawicielu od

Litwy i od obwodu Kłajpedy. Polska powinna otrzymać wolną komunikację z obwodem Kłajpedy, wszelkie wodne oraz suche drogi Litwie na 99 lat. Ponieważ dyrektor portu ma być mianowany z obwodu Kłajpedy, a Rada portu odegrałaby poważną rolę w rządzeniu Kłajpedą, delegacja litewska zgodzić się na propozycję nie chciała i wniosła swe kontrpropozycje.

Ożywiona praca komisji skarbowo - budżetowej.

WARSZAWA 7,8 (PAT) Senacka komisja skarbowo-budżetowa pod przewodnictwem senatora Adelmanna (Zw. Lud. Nar.) obradowała dziś dwa razy. Na przedpołudniowym posiedzeniu wspólnie z komisją oświatową senator Godlewski referował projekt ustawy o stypendjach akademickich. Projekt ten przyjęto z następującymi zmianami:

1) Skreślono tę część art. 1, który orzeka, że stypendja państwowe mogą być przyznawane akademikom o nieskazitelnym charakterze społecznym. 2) skreślono cały art. 2, według którego stypendja mogą być przyznane jedynie tym akademikom, którzy zamierzają poświęcić się pracy naukowej. 3) w art. 11 utrzymano zasadę, że zwrot stypendjów rządowych nastąpić nie w przeciągu 20 lat, a w przeciągu 12 od czasu udzielenia.

rygentów Małej Ententy, którzy nie mogą sięgnąć do swego bloku ani Polski, ani Grecji ani Bułgarii, musieli się zadowolić tylko załatwieniem pewnych nieporozumień z Jugosławią.

NAUCZYŁ ICH RESPEKTU.

KRAKÓW 7,8 (A. W.) „Goniec Krakowski“ donosi z Tarnopola: Niedawno zaalarmowano województwo tamtejsze, że graniczna straż bolszewicka zażądała od chłopów w Nowosiółce opuszczenia obszaru po drugiej stronie Zbrucza, zajmującego przestrzeń 240 morgów. Wskutek zmiany koryta rzeki, stanowiącej granicę między Polską a Rosją, przestrzeń ta przeszła na wschód i znalazła się po drugiej stronie rzeki.

W związku z tem władze bolszewickie celne uznały, że ziemie te nie należą do Polski, lecz do Rosji. Starosta borszczowski Służewski, powiadomiony o powyższem, natychmiast zjawił się na miejsce zatargu z silnym oddziałem policji, uzbrojonej w karabiny maszynowe, oraz ze szwadronem kawalerji, obozującej w pobliżu granicy. Bolszewicy na widok nadciągających sił — wezwali urzędni-

Na wieczornym posiedzeniu przystąpiono do rozpatrywania projektu o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych. Referował senator Kędzior (PSL) projekt przyjęto, poczem senator Karpiński referował projekt ustawy o podatku majątkowym. Dyskusja nad referatem rozpocznie się jutro o godz. 10 rano.

ZNOWU SPROSTOWANIE FAŁSZYWEJ POGŁOSKI.

WARSZAWA 7,8 (PAT) Niektóre pisma warszawskie podały wiadomość, że na dzisiejszym posiedzeniu senackiej komisji skarbowo-budżetowej, p. minister Linde miał wygłosić eksposę. Wiadomość ta nie odpowiada rzeczywistości. Eksposę p. ministra nie było wcale zapowiadane.

ków z Kamieńca Podolskiego, którzy zarządzenie straży cofnęli i przeproszali starostę za nadużycie.

Na tem skończył się strach chłopów i w ten sposób ludność ruska poczuła praktycznie wartość swej przynależności do Polski.

W OBAWIE PRZED REWOLUCJĄ W NIEMCZECH.

RZYM 7,8 (PAT) Były minister Luzzatto omawiając w „Corriere della Sera“ kwestię Ruhry, pisze: Ewentualna ruina Niemiec nie wątpliwie wywołałaby rewolucję wśród tego narodu, należącego do rzędu najsilniejszych i najwytrwalszych. Niemcy wówczas w sposób nieunikniony szukałyby przymierza z innymi państwami, a przymierza te miałyby cele i skutki barbarzyńskie. Aby uniknąć tego niebezpieczeństwa mocarstwa sprzymierzone, powinny przyczynić się do odbudowy Niemiec, sprawując nad nimi baczna kontrolę a zarazem tworząc pomiędzy sobą wspólny front obronny, dobrze zagwarantowany.

Śmierć prez. Hardinga a polityka Stanów.

Nagła śmierć prezydenta Hardinga zaskoczyła nie tylko jego ojczyznę, ale także cały świat cywilizowany, zostający w mniejszej lub większej zależności ekonomicznej, lub politycznej, od wielkiej republiki północno-amerykańskiej. Europa zaś, która — jak się okazuje obecnie — nie będzie mogła bez czynnego współudziału Stanów Zjednoczonych uporządkować swych finansów oraz życia gospodarczego, zapytuje się z niepokojem jaka będzie polityka następców zmarłego prezydenta, czego po niej będzie można się spodziewać?

Warren Harding, ten typowy Amerykanin, który z zecerą wybił się na stanowisko pierwszego obywatela Stanów Zjedn., miał jeszcze prawie półtora roku pozostawać na tem stanowisku, wyposażonem we władzę i wpływy polityczne większe, niż niejednego króla konstytucyjnego. Ponieważ zaś ostatnimi czasy znacznie zmienił swe zapatrywania odnośnie do zasady nieinterwenjowania Stanów Zjedn. w sprawach europejskich — przeto spodziewano się z wielu stron że, koniec końców, Ameryka weźmie w swe silne ręce rozwiązanie niektórych spraw europejskich, jak np. sprawa reparacji niemieckich i w ten sposób przyspieszy erę prawdziwego pokoju w naszej części świata. Przy stąpieniu Stanów Zjedn. do Trybunału między narodowego w Hadze, utworzonego przez Ligę Narod., było bardzo znamienym zwrotem w dotychczasowym trzymaniu się Stanów Zjedn. na uboczu wobec Europy i upoważnienie do daleko sięgających nadziei w kierunku ewentualnej interwencji.

Zmarły prezydent należał, jak wiadomo, do partji republikańskiej. Do tej samej partji, która straciła ogromnie na popularności skutkiem zniechęcenia w Ameryce a stworzonej przez nią ustawy prohibicyjnej, należy także wiceprezydent Coolidge, obejmujący automatycznie, w myśl konstytucji, godność prezydenta Unji. Ten „przypadkowy“ prezydent będzie, najprawdopodobniej, kontynuował politykę swego poprzednika — przynajmniej w ogólnych zarysach — tak, że większych zmian w stosunku Stanów Zjedn. do Europy spodziewać się nie należy.

Natomiast interes koncentruje się na osobie przyszłego prezydenta, wybranego wedle przepisów konstytucji.

W razie, gdyby partja republikańska utrzymała się przy władzy — co zresztą jest mało prawdopodobnem — najwięcej szans wyboru na prezydenta posiada senator z Kalifornji, Hiram Johnson, wyznający te same zasady, co zmarły prezydent, lecz w formie daleko radykalniejszej, tj. dążący do absolutnego usunięcia się Ameryki północ. od jakiegokolwiek mieszania się w sprawy Europy, choćby nawet pod postacią niesienia jej pomocy. Ale, naturalnem prawem przeciwieństw, przyjętem oddawna w Stanach Zjedn., przyjscie do władzy partji demokratycznej byłoby zapowiedzią zerwania z dotychczasowym systemem w polityce zagranicznej. Zresztą demokraci, na wypadek swego zwycięstwa, potrzebowaliby tylko wrócić do zasad prez. Wilsona, co świat cały powitałby z radością.

Stawiać już dziś jakieś horoskopy co do zwycięstwa demokratów, lub republikańców, byłoby czemś ryzykownem, szczególnie w odniesieniu do Stanów Zjedn., będących klasycznym krajem niespodzianek politycznych. Prawie pewnem jest natomiast to tylko, że w najbliższym czasie, tj. za rządów prezydenta Coolidge, trwać mających do marca 1925, nie nastąpią większe zmiany w stosunku Stanów Zjedn. do Europy.

Co się tyczy Polski, to, choć cierpiała na zasadzie nieinterwencji, jakiej trzymał się zmar-

ły Harding, zaliczać go jednak mogła do rzędu mężów stanu przychylnie dla niej usposobionych. Dowodem tego szybkie uznanie przezeń decyzji Rady Ambasadorów, odnoszącej się do naszych granic wschodnich. Pozatem okazywał Harding wiele życzliwości dla Polonji amerykańskiej i żywo interesował się sprawami wskrzeszonej Polski.

Oprócz tego oddał Harding Polsce i tą pośrednią przysługę, że, wychodząc ze swej za-

sady nieinterwencji, uniemożliwił rewizję traktatu wersalskiego, na którym opiera się pod względem międzynarodowym byt Polski, a którego każda zmiana musiałaby wyjść tylko na korzyść naszego śmiertelnego wroga — Niemiec.

Polacy więc zachowają we wdzięcznej pamięci Warren Hardinga, stawiając go obok tyłu swych przyjaciół i dobroczyńców amerykańskich.

Stosunki w Irlandji.

W Irlandji, będącej dotychczas widownią starć krwawych, nastają pomalą stopniem normalne. Z okazji odbywającej się konferencji przedstawicieli krajów zjednoczonej W. Brytanji mówił w parlamencie angielskim przedstawiciel rządu Ormsby Gore na temat stosunków irlandzkich i powiedział m. i., że rząd państwa irlandzkiego stosuje się ściśle do umowy zawartej z Anglią, że stan rzeczy w Irlandji uległ zmianie na lepsze i to zmianie bardzo widocznej.

Gore zaznacza, że cudem nazwać można, iż rząd, który przejął władzę nad krajem prawie bez wojska i bez policji, podczas wielkich niepokojów, umiał zapanować nad sytuacją, chociaż, co prawda, za cenę przerażającą ofiar życia i mienia.

Od pory stłumienia wojny domowej

stan się olbrzymio polepszył. Urządzono się odpowiednio, powołano policję, zbrodni ubywa, sądy przysięgłych funkcjonują, i w kraju zapanowały ład i bezpieczeństwo.

Przedstawiciel rządu angielskiego nie przeczy temu, że w Irlandji jest wielu jeszcze przeciwników ugody, wszakże wierzy, że rządowi irlandzkiemu powiedzie się utrzymać nadal porządek.

Irlandja, utrzymująca u siebie porządek, wkrótce zaważy także w polityce zagranicznej imperjum brytyjskiego i zapewne politycy angielscy będą musieli liczyć się z nią więcej niż to czynią obecnie. Oczywiście w interesie równowagi i pokoju w Europie leżałoby, aby te wpływy irlandzkie ujawniły się jaknajwcześniej.

Tajemnica insygniów królewskich.

WYJAŚNIĆ TE SPRAWĘ.

Lwowska „Gazeta Codzienna“, pisze:

Już trzeci rok mija od chwili gdy w tajemniczy sposób zostały zrabowane z Włodzimierza Wołyńskiego drogie insygnia królewskie. Jak wiadomo ukrywano je od wieków w kościele klasztornym, były chronione pilnie przed grabieżą zaborczego rządu carskiego. O miejscu ich ukrycia wiedziały stale tylko trzy osoby w tem przeor klasztoru — tudzież trzej już z góry obierani zastępcy na wypadek śmierci pierwszych.

Dopiero w okresie niepodległej Polski uległy one zrabowaniu. Jak wiadomo pewnego dnia jesiennego, tuż w czasie najazdu bolszewickiego na Polskę przyjechało do Włodzimierza Wołyńskiego trzech oficerów i legitymując się rozkazem Naczelnego Dowództwa z własnoręcznym podpisem Piłsudskiego i zażądali wydania insygniów.

Poczem nie pozwoliwszy nikomu iść za sobą i zmusiwszy przeora do pozostania w celi pod strażą, nikogo o nic nie pytając, poszli na miejsce gdzie były ukryte pod płytą kamienną w tajnym chodniku insygnia, które za-

brali zapakowawszy je — wsiadli na konie i odjechali.

Odtąd ślad wszelki o insygniach zaginął. Wskutek interpelacji Sejm wybrał Komisję śledczą pod przewodnictwem śp. Skarbkę. Niestety w samym początku pracy śp. Skarbek zmarł nagle wśród bardzo podejrzanych objawów choroby.

Odtąd dalsze prace śledcze utknęły. Reindagowani w tej sprawie ludzie najpierw stwierdzili, że oficerowie niczego nie znaleźli itp.

Sądymy, że Rząd obecnie zajmie się tą sprawą — choćby to nie podobało się obozowi żydolewicowemu. Zginęły tak bezcenne skarby, własność narodu polskiego, że społeczeństwo może i ma prawo domagać się wyjaśnienia tej sprawy. Zwłaszcza, że tajemnicze zastrzelenie w Sopotach pozwala się domyślać, że zainteresowane osoby wszelkimi sposobami starają się zatrzeć ślady zbrodni. Dla tego Komisja sejmowa śledcza w nowym składzie powinna natychmiast rozpocząć swe prace.

Polska, Turcja a Rosja.

Podpisanie traktatu przyjaźni pomiędzy Polską a Turcją było szeroko komentowane w prasie francuskiej. W niektórych pismach usiłowano przedstawić ten fakt, jako manifestację zwróconą przeciwko Rosji, przyczem poruszono znowu sprawę przyszłych stosunków polsko-rosyjskich. Wobec tego, że Sowiety jednocześnie zgodziły się na podpisanie konwencji w sprawie cieśnin, omawiano ten fakt jako wejście Rosji do zespołu państw europejskich, co wywołało naturalną reakcję w postaci sojuszu państw, sąsiadujących z Rosją.

Prasa francuska jest bardzo czuła na wszelkie objawy zaostrzenia się stosunków polsko-rosyjskich, dlatego też i traktat polsko-turecki wywołał w niektórych kołach pewne zaniepokojenie. Tym pesymistycznym głosem odpowiada bardzo trafnie „L'Action Française“:

„Przyjaźń polsko-turecka jest jedynie

wzruszającym i rycerskim wznowieniem tradycji historycznej. „Niebezpieczeństwo rosyjskie“ nie odgrywało tu żadnej roli. Poza tem że Moskwa i Angora nie zerwały jeszcze dobrych stosunków, polityka Polski nie posiada już charakteru chorobliwie antyrosyjskiego, co u marszałka Piłsudskiego łączyło się z uczuciami germanofilskimi. Niema już mowy o wyprawach na Kijów, a sprawy Śląska i Zagłębia Ruhry są dla Warszawy bardziej aktualne niż kwestja Wołynia. Możemy z tego tylko korzystać.

A zresztą, czy w dniu, w którym polityka rosyjska zacznie odgrywać dawną rolę, leżeć będzie w naszym interesie, abyśmy zgrupowali przeciwko zmarłymwstałemu kolosowi koalicję państw sąsiadujących z Rosją? Jest to ważne zagadnienie. Chwilowo jednak nie leży absolutnie w naszym interesie, aby Rosja wstępowała do zespołu państw europejskich“

WIADOMOSCI Z KRAJU.

Tragedja dzieci karpaccich.

(k) Głębokimi wązozami poprzecinane prastare lasy Karpat wschodnich są może jedynymi w środkowej Europie siedliskami niedźwiedzi, które w porze zimowej ściągają się na równiny, gdzie zagrażają wsom.

W ostatnich czasach ludność gminy Toruń tuż nad granicą rumuńską, nie spotykała się wcale z niedźwiedziami i dlatego stała się nieco lekkomyślną.

Przed kilkoma dniami, jak donosi z Mararosz-Sziget „Prawo Lidu“, wdowa Seveska poszła ze swemi córkami: 9-letnią Anną i 10-letnią Marją z gminy Toruń odwiedzić swego syna Janosa, pilnującego w górach stada owiec jako broń wzięła ze sobą długi kij. Na wysokości około 1200 m. odpoczęła, gdy dziewczęta poszły szukać jagód w lesie. Nagle usłyszały one krzyk matki swej i kiedy pobiegły w tamtą stronę, to oczom przedstawił się widok straszny.

Matka walczyła z wielkim niedźwiedziem, zadając mu uderzenia kijem. Kiedy walcząca z niedźwiedziem matka zauważyła zbliżające się dzieci, kazała im czempredziej ukryć się na drzewach. Stamtąd dziewczęta widziały, jak matkę ich opuściły po niedługim czasie siły, jak padła na ziemię i niedźwiedź wpuścił kły w jej szew. W oczach dzieci niedźwiedź począł następnie rozdzierać ciało matki.

Dopiero następnego dnia dzieci odważyły się zejść z drzewa i uciekły w dolinę, gdzie zaalarmowały wieś. Ekspedycji uzbrojonej w karabiny udało się w dwa dni później ułować dwa niedźwiedzie.

Żydzi chcieli utopić księdza.

(k) W Lututowie, ziemi kaliskiej, niedawno objął probostwo ksiądz, bardzo ruchliwy i działacz społeczny, który, aby parafjan wyzwołać z pod żydowskiej zależności, zakładał kooperatywy, składy cehrzejszańskie itd. Nie podobało się to żydom i, zebrawszy się w liczną zgraję, napadli księdza na jego własnym probostwie, przy się kąpał w stawie. Próbowali go utopić. Ocalenie życia zawdzięcza ksiądz swemu parobkowi, który nadbiegł mu z pomocą.

Czyż można się dziwić, że po takim napadzie wzburzona ludność rzuciła się na żydów, a głównie kobiety starały się pomścić krzywdę swego duszpasterza. W bóje, jaka się wywiązała, zabito jednego żydowskiego napastnika, ale straciły też życie i dwie kobiety, a wiele osób było rannych. Naturalnie zniszczenie było niemałe, wszystkie prawie szyby wybito i niektóre mieszkania zdemolowano.

Na wieść o tych rozruchach przybyła policja z Wielunia. Dowodził nią — rzecz nie do wiary — żydowski sierżant. Naturalnie ten postanowił srogo pomścić krzywdę swych współ-

wyznawców. Na uspokojony, już tłum kazał swoim ludziom konno natrzeć, a sam rąbał szablą na oślep na lewo i prawo. Ostatecznie zaarrestowano 50 ludzi, samych katolików i odprowadzono ich do Wielunia.

Może który z posłów postara się o to, aby to całe zajście zostało wyjaśnione, a głównie aby ukarano surowo głównych sprawców tego zajścia, tj. tych żydów, którzy bezbronnego księdza chcieli przez zemstę utopić.

Afera mączna na stacji Błozno.

(k) W dniu 10 lipca b. r. na stację towarową Błozno przyszedł wagon z pszenną mąką, zawierający ogółem 122 worków. Mąka ta skierowana miała być pod adresem pewnego odbiorcy. Tymczasem wagon z mąką powędrował do Tarnowskich Gór, gdzie odebrał go za listem przewozowym niejaki Antoni Nikiel, pośrednik mączny.

Zdawałoby się, że wszystko jest w porządku, gdyby nie zgłosił się onegdaj dopiero prawy właściciel transportu, zawiadamiając o fackie policję częstochowską.

Wszczęte natychmiast energiczne dochodzenia dały nadzwyczajne rezultaty. Oto jak się okazało, kancelista st. Błozno 22-letni A. Skrobacz przerobił list przewozowy i za pośrednictwem niejakiego Kozłowskiego z Żarek cały transport mąki został sprzedany Nikielowi w Tarnowskich Górach za 85,000,000 marek. Badany Skrobacz przyznał się do winy, został też aresztowany i osadzony w więzieniu częstochowskim.

Uwicziono również pośrednika Kozłowskiego. W przetrą aferę mączną zamieszany jest również wyższy urzędnik kolejowy ze st. Błozno. Dalsze śledztwo w toku.

Zniwa pod Lublinem.

(k) Zniwa tegoroczne w najbliższych okolicach Lublina, mimo chwiejnej pogody, są już na ukończeniu. Właśnie teraz jest w pełni żożenie plonów. Opustoszałe rżyska przypominają zbliżającą się jesień, a w każdym razie sechylek zawsze miłego lata.

Strajk dla uczczenia Piusu'skiego.

(k) „Słowo Polskie“ donosi, że w sobotę panował we Lwowie strajk robotniczy we wszystkich prawie przedsiębiorstwach z racji przybycia p. Piłsudskiego. Przed kilku dniami pracujący np. na budowie przy ul. Zimorowicza robotnicy nie pracowali z powodu święta ruskiego, w sobotę zaś na polecenie PPS. Tak to „towarzy-sze“ wstrzymywaniem się od pracy czeza byłego naczelnika państwa.

Rozwiązanie „Deutschtumsbundu“

(k) Istniejąca w Sępólnie na Pomorzu filja „Deutschtumsbundu“ rozwiązano z rozkazu władz, które stwierdziły, że działalność jej jest szkodliwą i stoi w sprzeczności z obowiązującym kodeksem karnym.

Piaszko marsz. Piłsudskiego we Lwowie.

Jak donoszą lwowskie dzienniki „Judność“ miasta Lwowa w zupełności zignorowała przyjazd p. Piłsudskiego i jego osobę. Na przyjęcie jego na dworcu wyszło zaledwie nieco zawodowych strzelecko legjonistów, naganiaczy i agitatorów, gromady ulicznych andrusów i dość dużo żydostwa. Z inteligencji i sfer narodowych, polski, prawdziwy Lwów reprezentujących nie było dosłownie nikogo.

Podobnie było w czasie przejazdu przez miasto. Związek legjonistów wniósł co prawda własnym kosztem u wylotu ul. Kopernika bramę tryumfalną, socjalistyczny dyrektor tramwajów p. Tomicki ozdobił chorągiewkami tramwaje, za co powinien być przez prezydium miasta pociągnięty do odpowiedzialności, lecz z publiczności nikt nie zwracał na prowadzonego przez żydów i socjalistów do miasta p. Piłsudskiego. — Z nikąd też nie padały żadne powitalne okrzyki. Jedyne w żydowskiej kawiarni „de la Paix“ zgromadzone żydostwo z balkonu na widok komendanta krzychało i hałasowało radośnie wśród zachwyków i emokania.

Przebieg filmu „Słowo Polskie“

Od dłuższego czasu pod kierunkiem dyr. Strzeleckiego z „Central European Press Syndicate“, trwają prace około wielkiego filmu polskiego, przeznaczonego specjalnie dla zagranicy. Film ten, reprodukujący, życie i kulturę polską we wszystkich przejawach, a więc: zabytki sztuki i architektury, zwyczaje ludowe, pamiątki historyczne (m. in. dom Kopernika w Toruniu, dom Chopina w Żelazowej Woli i t. d.) wypadki polityczne i artystyczne (wystawienie „Odprawy Posłów“, na Wawelu, może odegrać wybitną rolę, w informowaniu zagranicy o Polsce. Największe angielskie Tow. Kinemat. „Royal Pictures“, w Londynie zamówiło już kilka kopji. Na jesieni film ten ukaże się w stolicy.

Unieważnienie małżeństw.

Donoszą z Rzymu, że najbliższym numerze „Acta apostolica sedis“, ukaże się tekst nowych przepisów procedury przyjętej przez Kościół katolicki w sprawach unieważnienia małżeństw.

Procedura ta zwiększy znacznie trudności uzyskania unieważnienia, bowiem Ojciec św. jest zdania, że nadmierna ilość rozwodów jest spowodowana w znacznym stopniu poślizgnięciem kościelnych władz katolickich w tych sprawach.

Wiadomość ta wywołała niechybnie przerażenie wśród wszystkich kandydatów do rozwodu, którzy sprzykrzywszy sobie „ja-rzmo“, małżeńskie marzą o wyzwoleniu się z oków i pragną próbować nowego szczęścia...

A. CONAN DOYLE.

61

Słoiček kawioru.

— Jeszcze nie wiem. Nie miałem dotychczas czasu na powzięcie jakiejś rozsądnej myśli, a dzisiaj również nic nie będzie z tego! W każdym razie mam zamiar przeżyć słoneczne wakacje, bez troski i zapomnieć o wszystkim. Stos listów pożegnalnych w moim pokoju wygląda teraz dość komicznie. W środę wieczór jednak stały nasze akcje tak źle, że byłem przygotowany na nasze bankructwo i chciałem pożegnać życie. Nie miałem wprowadzić pojęcia, w jaki sposób te listy mają dostać się do celu; powierzyłbym je jednak szczęściu i przypadkowi. Teraz schowam je na pamiątkę tego, jak bliskim wywrócenia był nasz wóz!

— Tak! Dobrze pan robi, chowając listy! — rzekł Dresler.

— No, pułkowniku? Co się z panem dzieje? Zdać się pan być w złym humorze?

— Zupełnie nie! Jestem całkowicie zadowolony!

— I ma pan do tego powód, myśląc o swoim powodzeniu. Jestem przekonany, że zawdzięczamy swoje ocalenie tylko pańskiej zręczności i umiejętności. Bez pana nie byliśmy w stanie obronić się. Panowie i pani! Proszę wypić ze mną zdrowie pana pułkownika Dreslera! Niech żyje! Vivat! Vivat! I jeszcze raz vivat!

Wszyscy powstali i wypili szampana za zdrowie pułkownika. Twarz tego ostatniego zaróżowiła się lekko. — Sądzę — powiedział — że spełniłem swój obowiązek. I gdyby fort został zdobyty, gdyby przytrafiło nam się jakie straszne nieszczęście, sądzą, że nikt nie mógłby mi robić wyrzutów! — Spojrzał zmęczonym i prawie trwożnym wzrokiem wokoło.

— Wypowiadam zdanie wszystkich tu obecnych, kochany pułkowniku! — rzekł szkocki duchowny. — Gdy panu z całego serca... Ale, mój Boże, co panu, panie Ralston?

Urzędnik kolejowy upadł na twarz i oparł głowę na stole, jakgdyby w głębokim śnie.

— Zostawcie go tylko, — zawołał szybko profesor.

— Teraz u nas wszystkich odzywa się reakcja! Właśnie teraz, gdy wszystko będzie dobrze, uświadomimy sobie dopiero, cośmy właściwie przeszli!

— Tak, nie przeszkadzajcie biedakowi! — ostrzegala mis Patterson. — Ja sama nie przypominam sobie, bym była kiedykolwiek tak znużoną. Mogę zaledwie z trudem utrzymać głowę! — Opadła w krzesło i zamknęła oczy.

— Zaprawdę! Coś takiego nie zrobiła Mary jeszcze nigdy! — zawołał jej małżonek, trzęsąc się ze śmiechu.

— Kładzie się coram publico spać przy stole! Co tylko pomyśli potem o sobie, gdy jej to opowiem! Ale rzeczywiście, powietrze tu jest tak gorące i ciężkie. Nie dziwię się wcale, że panuje ogólna senność. Nawet ja sam mam ochotę zamknąć oczy.

Ainsle znajdował się w podnieconym, rozmownym humorze. Powstał jeszcze raz ze szklanką w ręce.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Sroda dnia 8 sierpnia Cyrjaka
Wschód słońca o 5 m. 01
Zachód o 8 m. 21
— idowiska.

Teatr Scala (Cegielniana № 18)

Program nr. 7

Filharmonja (Dz. elna 20)

„Skrzypek Ghetta“

„Przejazd“ (Przejazd 1)

„Z partycjnika komisarza policji“

„Casino“ (Piotrkowska 72)

„Spowiedź wiarołamnej“

„Głosem“ (Przejazd 2)

„W noc przedślubną“

„Grand-tino“ (Piotrkowska 72)

„Sobowitór Lorda“

Kalendarzyk historyczny

Wojska cara Aleksiego Michajłowicza zajmują

Wilno.

(Ustanowienie Rady Nacustającej przy Stanisławie Augustcie.

Wiadomości bieżące

— Nowy konsul niemiecki w Łodzi.

P. Prezydent Rzplitej Polskiej uznał na obszar Województwa Łódzkiego z siedzibą w Łodzi w charakterze konsula Rzeszy niemieckiej p. Hermana Hoffmana Folkersamba udzielił mu esequatnr.

W związku z tem Województwo Łódzkie wydało polecenie udzielania wyżej wymienionemu pomocy przy spełnianiu jego obowiązków. w razie gdy tego zachodzi potrzeba.

— Święto żołnierza w Łodzi.

W związku z mającym być obchodzonem w dn. 15 sierpnia świętem żołnierza Korenda m. Łodzi zwraca uwagę na uroczysty charakter tego święta, którego data schodzi się z datą zwycięskiej bitwy pod Warszawą.

Dlatego też święto to, które obchodzone będzie rok rocznie będzie miało charakter nie zwykłe uroczysty, ponieważ będzie ono poniekąd cawila zetknięcia się ze sobą szerokich warstw społeczeństwa z wojskiem.

W dniu tym cały garnizon łódzki wystąpi z bronią i przedefiluje przez miasto.

Celem uświetnienia tej uroczystości, która winna być mementem zespolenia się czynników cywilnych i wojskowych, wyłoniony zostanie w tych dniach specjalny komitet, złożony z przedstawicieli wojskowości, Województwa, władz samorządowych, instytucji kulturalno-oświatowych, władz miejskich i pras. (pap)

— Miejska Komisja Dyscyplinarna.

Do Komisji Dyscyplinarnej dla pracowników miejskich delegowani zostali z ramienia Magistratu pp. ławnicy: Kulamowicz (jako przewodniczący) i Bednarczyk, jako czł. rek..

— O całość mienia miejskiego i dobro finansów komunalnych.

Zabawy i imprezy widowiskowe, urządzane w parkach miejskich przez rozmaite zrzeszenia i stowarzyszenia, powodowały, jak to stwierdzono w wielu wypadkach poważne straty i dewastacje majątku miejskiego. Aby ra pobiec temu na przyszłość, Magistrat postanowił nie awzględnić żadnych podań o oddanie parków miejskich do rozporządzenia instytucjom i zrzeszeniom.

Magistrat powziął również zasadniczą uchwałę, aby wszelkie prośby o zwolnienie od podatku miejskiego zabaw i imprez widowiskowych — ze względu na krytyczny stan finansów miejskich traktować odmownie.

— Przewodnik dla urzędu stanu cywilnego.

Urząd Wojewódzki zwrócił się do pp. starostów Województwa Łódzkiego, p. komisarza Rządu na m. Łódź i p. komendanta okręg. II p. p. w Łodzi, iż nakładem magistrata m. Łodzi wydany został „Przewodnik dla urzędu stanu cywilnego, który cieszy się opinią jednego z najlepiej ułożonych i wyczerpujących w

Członkowie magistratu

w delegacjach i komisjach miejskich.

Na posiedzeniu w dn. 3 b. m. Magistrat desygnował swych członków do poszczególnych delegacji i komisji miejskich.

Do delegacji Wydziału Finansowo-Rachunkowego wejdą: pp. wiceprez. Groszkowski, ławnicy Kulamowicz i Muszyński.

Do delegacji Wydziału Oświaty i Kultury pp. ławnicy Kruczkowski i Hajkowski.

Do delegacji Wydziału Opieki Społecznej pp. ławnicy Adamski, Joel i Hajkowski.

Do delegacji Wydziału Budownictwa pp.: wiceprez. Wojewódzki, ławnicy Folkierski i Bednarczyk.

Do delegacji Wydziału Zdrowotności Publicznej pp.: wiceprez. Groszkowski, ławnicy Bednarczyk i Joel

Do delegacji Wydziału Handlowo-Go-

spodarczego pp.: ławnicy Muszyński, Bednarczyk i Folkierski.

Do delegacji Wydziału Statystycznego p. prezydent Cynarski.

Do delegacji Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich, Wydziału Kanalizacji i Wodociągów oraz do Rady Nadzorczej Gazowni Miejskiej pp.: wiceprez. Wojewódzki, Groszkowski i ławnik Folkierski.

Do Komisji Stałej dla zakupu gruntów pp.: ławnicy Folkierski i Bednarczyk.

Do Komisji Teatralnej pp.: wiceprez. Groszkowski, ławnicy Hajkowski i Kruczkowski.

Do Komisji Powszechnego Nauczania pp.: ławnicy Kruczkowski i Hajkowski.

Do Komitetu Budowy Domu Ludowego pp.: wiceprez. Wojewódzki i ławnik Folkierski.

Pożyczka rządowa dla łódzkiego magistratu.

Dnia 6-go bm. p. prezydent Cynarski był w Warszawie konferencję z zastępcą dyrektora Wydziału Samorządowego, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, p. Sikorskim, w sprawie uzyskania znaczniejszej pożyczki rządowej dla m. Łodzi. Dodatkowy memoriał Magistratu, którego treść podaliśmy w numerze niedzielnym, rozpatrzony został przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w sensie dla miasta przychylnym. Zważywszy jednak, że zasadniczo pożyczki dla miast ze skarbu Państwa udzielane są wyłącznie na pokrycie bieżących deficytów, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych określiło

wysokość pożyczki dla m. Łodzi na sumę 6.750.000.000 mkp.

Odpowiedni wniosek miał być w ciągu dn. 7 bm. podpisany przez p. ministra spraw wewnętrznych, a następnie w trybie nagłym skierowany celem ostatecznego zatwierdzenia do Ministerstwa Skarbu. Pewne przeszkody, wynikające z konieczności dopełnienia ustawowych wymagań, związanych ze sprawą pożyczki, zostaną niewątpliwie szczęśliwie ominięte, i należy się spodziewać, że już w końcu bieżącego tygodnia uzyskana pożyczka zasili bardzo wydatnie Kasę miejską.

zupełności temat podręczników w zakresie prawnej literatury pomocniczej.

Z tych powodów Województwo poleca powyższe wydawnictwo uwadze wyżej wymienionych instytucji z wezwaniem do popierania tegoż wśród najszerszych sfer społeczeństwa a także wśród władz i urzędów państwowych samorządowych.

— Wizy do Ameryki dla obcokrajowców w Polsce.

Konsul amerykański poinformował nas, że ci, którzy mają opuścić Polskę do dnia 1-ego września i otrzymali numerka na wizy, otrzymają takowe w terminie.

Ci, którzy numerków dotychczas nie posiadają, wiz nie otrzymają. Również dowiadujemy się, że senat amerykański oznaczył sumę emigrantów z tego wypadu na rok 1923-24 na 327. 803 osób. Z tego wypadu na Rosję 24.405 osób, a na Polskę 30.977 osób, czyli na 8.000 więcej, niż roku poprzedniego.

— Affidavity do braci i siostr.

Począwszy od dnia 1 sierpnia Urząd Emigracyjny przyjmuje do stemplowania affidavity emigrantów, udających się do braci i siostr w Ameryce.

— Wizy powrotne dla wyjeżdżających cudzoziemców do Gdańska.

Minister spraw wewnętrznych wydał rozporządzenie upoważniające urzędy I instancji do udzielania wiz na powrót do Polski cudzoziemcom wyjeżdżającym do Gdańska, bądź za paszportami wydanymi przez władze cudzoziemskie, bądź przez władze polskie. Cudzoziemcom wyjeżdżającym do Gdańska, którzy przed swym powrotem do Poski zamierzają wyjechać z Gdańska do innych krajów, wizy powrotne udzielane nie będą. (pap)

— Udzielanie pożyczek na sadzenie wikliny.

Jak się dowiadujemy państwowy Bank rolny udziela pożyczek na sadzenie wikliny na piaszczystych gruntach. (pap)

— Księga pamiątkowa „Weterani 1863r.“

Staraniem i środkami Stowarzyszenia Weteranów 63 roku wyszła Księga Pamiątkowa, zawierająca wspomnienia historyczne, po dobizny, dokumentów i wizerunki powstań-

ców. Dochód ze sprzedaży tej „księgi“ przeznaczony jest na poprawę egzystencji weteranów, dlatego mamy nadzieję, że znajdzie się ona w każdym polskim domu, w każdej polskiej rodzinie, poczuwającej się do obowiązku popierania tak szlachetnego celu.

— Jednodniówka „Latarni“.

Zarząd główny Tow. Opieki nad ociemniałymi żołnierzami „Latarnia“ w Warszawie przystępuje do wydania jednodniówki, chcąc w ten sposób nietylko zaznajomić bliżej społeczeństwo z działalnością i zadaniami Towarzystwa „Latarnia“ ale z drugiej strony uzupełnić także potrzebne materialne środki. Nie trzeba dowodzić, że jest świętym obowiązkiem społeczeństwa serdeczną ofiarnością bodaj w najmniejszym stopniu przyczynić się do złagodzenia niedoli uciemniałego żołnierza polskiego.

— Ulgi dla oficerów w Rabce.

Na skutek starań departamentu sanitarnego M. S. W., dyrektor zakładu kąpielowego w Rabce dr. Kaden zgłosił gotowość odstąpienia za połowę ceny do dyspozycji 20 rodzin oficerskich odpowiedniej ilości pokoi umiłowanych wraz z 500 kąpielami i poradą lekarską na miesiąc wrzesień r. b. Zgłoszenia należy nadsyłać do dep. san. (bip)

— Pasek na letniskach.

W ostatnich tygodniach nastąpił gwałtowny wzrost cen artykułów spożywczych na letniskach podmiejskich. Cena mleka została wyśrubowana do 6000 8000 mk. za kwartę, ce na masła dochodzi do 55.000 mk. za kwartę, również wszelkie inne artykuły spożywcze są znacznie droższe niż w Łodzi. Jednocześnie w związku z zniwami daje się odczuwać brak nabiału, tak że niektóre artykuły są przez letników sprowadzane z miasta. Sprowadzaniem tem zajmują się specjalne przekupki, które pobierają wysoki haracz za przewiezienie. W związku z tem cały szereg mieszkańców letnisk opuszcza je. (pap)

— Zwolnienie rezerwistów.

W sobotę zostają zwolnieni rezerwiści, którzy odbywają obecnie ćwiczenia. Wczoraj składali przysięgę rekruci i rezerwiści wyznania mojżeszowego i ewangelickiego. (bip)

— Egzamin wstępny do Wyższej Szkoły Intendantury.

Min. Spr. Wojskowych dep. 7 intendantury podaje do wiadomości, że wynik pisemnego egzaminu przedwstępnego do wyższej szkoły intendantury wypadł dla wszystkich kandydatów pomyślnie, wobec czego oficerowie mogą przystąpić do ustnego egzaminu wstępnego, który odbędzie się dnia 22 września o godz. 9 w Wyższej Szkole Intendantury w Warszawie ul. Koszykowa nr. 69. Czas trwania egzaminu od 22 do 30 września br. (pap)

— Instruktorzy z pośród r. 1900.

Min. Spr. Wojskowych zezwoliło na zatrzymanie w wojsku stałym szeregowych r. poborowego 1900, przedstawiających doskonały materiał instruktorski i deklarujących się na podoficerów zawodowych, którzy z jakichkolwiek powodów nie mogą być zarazem zamianowani podoficerami zawodowymi.

Zatrzymanym szeregowym nie przysługują jednak nadal prawo otrzymywania 100 proc. dodatku do żołdu. Otrzymują oni zwyczajne pobory według posiadanej szarży.

— Z biblioteki publicznej.

Po przeprowadzonym remoncie została biblioteka publiczna oddana do użytku. Obecna frekwencja w bibliotece jest bardzo znaczna pomimo pory letniej, co tłumaczy się zmianą elementu uczęszczających do biblioteki.

Czytelnicy biblioteki publicznej składali się przeważnie z młodzieży szkolnej, co obecnie zmieniło się zupełnie i do biblioteki publicznej uczęszczają również bardzo licznie nauczyciele szkół średnich i powszechnych, którzy zmuszeni są pozostać przez lato w Łodzi. Ostatnio kierownik biblioteki, publicznej p. Augustyniak nabył znaczną ilość książek dla biblioteki, między którymi znajdują się zakupione z księgozbioru ś. p. adwokata Smogorzewskiego dzieła bardzo cenne z zakresu prawa i nauk ekonomicznych — społecznych. (pap)

— W sprawie wymiaru podatku szkolnego.

W sprawie złożenia przez przedsiębiorców posiadających patenty przemysłowe lub handlowe, wykazów oficjalistów i robotników w ich przedsiębiorstwach zatrudnionych w celu dokonania przez Oddział podatkowy wymiaru podatku szkolnego i na opiekę społeczną na r. 1923, magistrat m. Łodzi wyjaśnia, że wykazy wspomniane winne osoby zainteresowane dorężyć Oddziałowi podatkowemu w terminie do dn. 15 sierpnia rb. (pap)

— Wydawanie poświadczeń obywateli polskiego w sprawach emerytalnych.

Do zaopatrzenia emerytalnego mają prawo tylko te wdowy i sieroty po wojskowych zawodowych i emerytach wojskowych b. państw zaborczych, posiadające obywatelstwo polskie, których mężom, względnie ojcom, gdyby żyli przysługiwałoby obywatelstwo polskie, na podstawie art. 2 ust. z dn. 20 stycznia 20 r. lub którzy mogliby być uznani za obywateli polskiego na podstawie art. 3 tej ustawy.

Wdowy i sieroty proszące o przyznanie zaopatrzenia emerytalnego na tej podstawie winne przedłożyć tedy poświadczenia co do obywatelstwa zmarłych mężów, względnie ojców.

Wobec tego Min. spr. wewnątrz. poleciło wydawanie poświadczeń takich, na prośbę osób zainteresowanych po przeprowadzeniu szczegółowych dochodzeń. (pap)

— O ogród botaniczny.

Delegacja handlowo-przemysłowa, postanowiła na posiedzeniu swem urządzić ogród botaniczny w parku „Źródlika”, oraz uporządkować znajdujący się kanał. (bip)

— Azotniak na kredyt.

(bip) Wobec licznych zapytań ze strony rolników o warunki nabycia azotniaku na kredyt biuro rolnicze komunikuje niniejszym, co następuje:

Państwowa fabryka związków azotowych w Chorzowie udziela kredytu wekslowego ziemianom jako wystawcom weksli o ile otrzymają oni żyro instytucji upoważnionej przez PKKP. do dawania takiego poręczenia żyrowego.

Stosunek magistratu do komisji kanalizacyjnej i tramwajowej.

WYWIAD Z P. WICEPREZYDENTEM WOJEWÓDZKIM.

Jednym z najważniejszych zagadnień, w dziedzinie gospodarki komunalnej jest obecnie sprawa koncesji kanalizacyjnej oraz sprawa tramwajowa.

Wobec tego zwróciliśmy się do p. wiceprezydenta Wojewódzkiego, który objął sprawę przedsiębiorstw koncesjonowanych i otrzymaliśmy w tych sprawach następujące wyjaśnienia:

Stosunek miasta do Towarzystwa Alemaniense de Rigos opiera się obecnie na opcji Sprawa jednakże ostatecznego zawarcia umowy z tem towarzystwem jest uzależniona od zgody Rady Miejskiej i czynników nadzorczych. W umowie z wyżej wymienionem towarzystwem jest pomieszczona odpowiednia klauzula. Obecnie zażądaliśmy od Towarzystwa wykonania się z wykonania robót kanalizacji wodociągowych w innych miastach oraz przedstawienia nam informacji i memorjałów dotyczących możliwości sfinansowania tego przedsięwzięcia Towarzystwo zobowiązało się nam przedstawić żądane dowody i memorjały w najbliższych dniach.

Dopiero po otrzymaniu tych danych będziemy mogli rozważyć ostatecznie tę sprawę, co przypuszczalnie nastąpi w ciągu dwóch tygodni.

Największe trudności następcza sprawa sfinansowania, gdyż koszt tego przedsięwzięcia wynoszą około 30 milionów rb., złotych t. zn., prawie że połowę inflacji banknotów państwa polskiego.

W każdym razie magistrat przy powzięciu decyzji sprawę tę wszechstronnie i szczegółowo rozpatrzy. Wychodząc z założenia, iż najmniejszy fałszywy krok może pociągnąć za sobą nieobliczalne straty dla miasta.

Dlatego też niemożna dokładnie przewidywać terminu rozpoczęcia robót kanalizacyjnych, stając się będziemy jednak by sprawę tę jaknajrybniej ostatecznie załatwić w zrozu mieniu pałacy potrzeby jej zrealizowania.

Co się tyczy sprawy tramwajów, to umowa z spółką tramwajowa jest zatwierdzona i niema żadnych prawnych podstaw do kwe-

stjonowania jej prawomocności. Dlatego też obecny magistrat będzie ją wykonywał lojalnie chociaż zdaniem moim umowa ta jest dla miasta pod wieloma względami niekorzystna.

Najsłabszym jej i najniegodniejszym punktem jest pozostawienie spółce tramwajowej zbyt wielkiej swobody w zakresie podwyższenia taryf, tembardziej, że przedstawiciele władz komunalnych jako mniejszość w zarządzie spółki są majoryzowani.

Jak się przedstawia sprawa rozbudowy linii tramwajowej?

Według umowy warunki rozbudowy linii są dla miasta dość wygodne. Dlatego też jako przeciw wagę niedogodnym punktom umowy położymy silny nacisk na ścisłe ich wykonanie.

Kiedyż nastąpi rozpoczęcie rozbudowy?

Plany rozbudowy linii przy ul. Rzgowskiej zostaną przedstawione w najbliższych dniach tak, że jeszcze w jesieni prace zostaną rozpoczęte.

Czy stanowisko magistratu i Dyrekcji K. E. Ł. zostało całkowicie uzgodnione Istnieje jeszcze nieporozumienie co do terminu rozpoczęcia działalności nowej spółki. Ze strony Dyr. K. E. Ł. projektowanem jest, by termin ten oznaczyć od 1 czerwca b. r., z naszej jednak strony chcemy termin ten cofnąć ze względu chociażby na to, iż w ten sposób przyspieszymy rozbudowę linii, umowa bowiem przewiduje, iż w przeciągu pierwszych dwóch lat ma nastąpić rozbudowa linii na dystansie 5 i pół klm.

Sprawa ta ostatecznie załatwiona będzie na wspólnej konferencji.

Czy zostały już załatwione wszelkie rozrachunki z poprzednią spółką tramwajową?

Sprawa ta jeszcze nie została uregulowana. Miastu należą się sumy z 25 proc. po pozostałości ponad 6 proc. dywidendy, które miała prawo spółka udzielać swym akcjonariuszom. Sprawa ta była już rozpatrywana i w najbliższych dniach zostanie uregulowana. (pap)

Warunki nabycia ziemi dla reemigrantów.

W związku z ożywioną reemigracją obywateli polskich a szczególnie ze Stanów Zjednoczonych, która to reemigracja odbywała się dotąd w sposób zupełnie nieuregulowany, wydane zostały specjalne przepisy narmujące nabywanie ziemi na Kresach przez tych reemigrantów.

Przepisy te przewidują wydawanie specjalnych zezwoleń na nabycie ziemi, które to zezwolenia wydawać będzie komisarz ziemski, a dla uzyskania takiego zezwolenia przedstawiać należy właściwe zaświadczenie o obywatelstwie i fachowości rolniczej.

Aby ułatwić znalezienie i nabycie ziemi, reemigranci zamieszkali w jednej miejscowości mogą tworzyć tak zw. grupy osadnicze, złożone co najmniej z 10 rodzin.

Zyrantami, więc mogą być centrale kółek rolniczych, centrale spółdzielni, poszczególne syndykaty rolne, banki, rolne, banki, rolne, cukrownie i t.d., jeżeli załatwią wpięć odpowiednio formalności.

— O księgi obrotowe.

Jak już donosiliśmy ustawą ministerstwa skarbu zarządzono, aby wszystkie firmy handlowe pierwszej i drugiej kategorii, które nie prowadziły ksiąg handlowych podług kodeksu Napoleona winny prowadzić księgi handlowe podług kodeksu Napoleona zupełnie w prymitywny sposób taki, że na jednej stronie winny być wyszczególnione na byte towary, a na drugiej towary sprzedawane.

Ponieważ ustawa ta weszła w życie z dniem 1-go sierpnia urzędy skarbowe pominę tego, iż nie wydają wzorów prowadzenia ksiąg, przystępują do kontrolowania firm 1-ej i 2-ej kategorii.

Grupa ta wybiera jednego pełnomocnika, który załatwia sprawy wyszukania odpowiedniego majątku i działka w zakresie udzielonych pełnomocnictw. Tworzenie takich grup osadniczych przedstawia dla reemigrantów znaczne korzyści, a mianowicie: zmniejsza koszt poszukiwania odpowiedniej ziemi, ułatwia zagospodarowanie się.

W razie niedostatecznych środków reemigranci mogą złożyć podanie o pożyczkę, a w pewnych wypadkach może być również udzielona nabywcom nieposiadającym środków pomocy rolnej przez Min. rol. i dóbr publ. i pomoc budowlana przez urzędy Min. robót publ. (pap)

Jeżeli okaże się, że firma nie zastosowała się do wyżej wskazanych zarządzeń, grozi jej kara 3,000,000 mk. i firma otrzymuje na kaz zaprowadzenia tych ksiąg w przeciągu jednego tygodnia. Po upływie tego terminu każdorazowo grozi także karą grzywny.

— Ostatni termin dopłaty do patentów.

Z dniem dzisiejszym upływa termin dopłacenia do patentów w urzędzie skarbowym. Od jutra do sumy patentowej doliczana będzie kara w wysokości 10 proc. od należnej dopłaty. (bip)

— Ze związku farmaceutów.

Związek farmaceutyczny donosi że pensje pracowników farmaceutów Kasy Chorzowskiej w Łodzi zostały wypłacone w dniu 3 sierpnia. Dwudniowa zwłoka wywołana została spóźnionym złożeniem list płacy do biura chalterii

O członków komisji w urzędach skarbowych.

Zostały wyznaczone instytucje rzemieślnicze i handlowe, które miały wydelegować ze swego grona przedstawicieli płatników do urzędów skarbowych do komisji szacunkowych i odwoławczych dla państwowego podatku przemysłowego.

Ponieważ termin wydelegowania swych przedstawicieli już upłynął i nie wszystkie instytucje wydelegowały swych przedstawicieli, urząd skarbowy przedłożył ten termin do dnia 15-go b. m.

O ile do tego terminu nie zostaną zgłoszone listy kandydatów, wówczas urząd skarbowy sam wyznaczy członków tych komisji, co zapewne źle odbije się na płatnika.

Urząd skarbowy zaznacza, że instytucje te winny wysłać ludzi, którzy swą bezstronnością i uczciwością mogły przyczynić się do sprawiedliwego wymiaru tego podatku. W tym celu wyznaczone instytucje mogą na liście swych kandydatów zaznaczyć, do jakiej komisji kandydaci się kwalifikują swą znajomością fachową. Niezależnie od powyższych instytucji wszelkie ugrupowania handlowe i rzemieślnicze wydelegują swych przedstawicieli ze znajomością poszczególnych branż. (bip)

Posiadanie broni palnej przez podoficerów zawodowych.

Na zapytanie jednego z komendantów PKU odnośnie posiadania broni palnej przez szeregowych ogólnie wyjaśniono w rozkazie Nr. 59 dok. IX.:

Podoficerowie zawodowi jako ekwipowani przez oddziały posiadają broń służbową i nie jest wymagane posiadanie przez nich broni własnej.

O ile zaś posiadają rewolwery prywatne, systemów nieużywanych w armii i uznanych jako typy, które w myśl ogólnych rozporządzeń może posiadać każdy obywatel Państwa, to nie można im kwestjonować prawa posiadania z tem jednakże, że amunicje do tych rewolwerów nie wolno im wydawać z oddziału. (podstawa: rozk. mswojsk. dep. III L. 19436 og. ogr. mat.) (bip)

Podwyższenie cen węgla.

Z dniem 1 sierpnia br. cena węgla krajowego została prowizorycznie podwyższona o 70 proc., obecnie w związku z ustaleniem ostatecznej kalkulacji cen węgla przez kopalnie ceny węgla krajowego zostały podwyższone o 100 proc. od cen lipcowych.

Ceny węgla górnośląskiego zostały w związku z podwyższeniem płacy robotników o 30 proc., w tym samym stosunku podwyższone.

Z urzędu miar i wag.

Urząd miar i wag przeprowadził w ostatnim miesiącu 72 rewizje, oraz sporządził 45 protokołów.

Pozatem 5 protokołów przekazała urzędowi policja. Wobec podwyższenia z dniem 1-ym sierpnia br. opłaty za legalizację narzędzi mierniczych daje się zauważyć brak zgłaszających się do legalizacji tych narzędzi.

Wskutek powyższego urząd prowadzi od niedawna ściślejszą rewizję w zakładach przemysłowo — handlowych.

W sprawie wag i miar przypominamy, że używanie łokci i arszynów jest niedozwolone, a jedyną legalną miarą jest metr. Funt tolerowany jest do końca br. z cecha 21-go roku, ponieważ wszelka cecha ważna jest 3 lata. Wobec tego używanie funta z początkiem 1924 roku zostanie bezwzględnie zakazane. Pojemniki i przymiary winny być również do 3 lata legalizowane. Co się tyczy ogólnych wpływów na legalizację, wynoszą one 34,155,350 mk. Za ekspertyzy wpłacono w lipcu 5,275,900 mk. (bip)

Z referatu walki z lichwą.

Herman Ginzszman, zam. przy ul. Pomorskiej 18 za brak cennika i nieujawnienie cen na naczyniach kuchennych skazany został na 1.000,000 mk. grzywny.

Za żądanie nadmiernych cen za meble został pociągnięty do odpowiedzialności karnej Joel Goldszajn, zam. przy ul. Mickiewicza 2. (pap)

Podwyżka dla krawców.

Wczoraj odbyła się konferencja w sprawie żądań krawców męskich obstalunkowych podwyższenia płac o 100 proc.

Po dłuższej dyskusji doszło do porozu-

jakie dnię żołnierze wyznań niekatolickich są wolni od zajęć

W najbliższym dzienniku rozkazów zostanie ogłoszony wykaz świąt wyznań niekatolickich na rok 1923. W wymienione dni żołnierze odnośnych wyznań, o ile na to służba pozwala, mają być posyłani na nabożeństwa do swoich świątyń.

1) Wyznanie ewang. — augsb.

Dnia 1-ego stycznia Nowy rok. 6-ego stycznia Objawienie Pańskie (Trzech Króli) 14-ego stycznia Dzień pokutny (popielec) 30-ego marca Wielki piątek. 113 kwietnia Wielkanoc (drugi dzień mniej ważny), 10 maja Wniebowstąpienie Pańskie. 20 i 21 maja Zielone Świątki (drugi dzień mniej ważny) 4 listopada Święto Reformacji. 24 grudnia popołudniu Wigilia Bożego Narodzenia. 25 i 26 grudnia Boże Narodzenie (drugi dzień mniej ważny)

2) Wyznania prawosławne.

Dnia 7 i 8 stycznia Boże Narodzenie. 14-ego stycznia Nowy Rok. 19-ego stycznia Trzech Króli. 15-ego lutego NMB. Gromniczej. 7 kwietnia Zwiastowanie NMP. 8 i 9 kwie-

tnia Wielkanoc. 17 maja Wniebowstąpienie Pańskie. 27 i 28 maja Zielone Świątki. 12 lipca SS. Piotra i Pawła, 19-ego sierpnia Przemienienie Pańskie. 28 sierpnia Wniebowzięcie NMP. 21 września Narodzenie NMP. 27 września Podniesienie krzyża św. 14 października Święto opieki NMP. 4 grudnia Poświęcenie NMP. 19 grudnia św. Mikołaja.

Wyznania mojżeszowe.

Dnia 1 i 2 marca Purim. 1, 2, 7, 8 kwietnia Wielkanoc (pesach) 21 i 22 Zielone świątki (szewnot) 22 lipca post, tiena beaw. 11 i 12 września Nowy Rok (rosz haszana) 30 września Post dnia pojednania (jom hakipurim) 25 i 26 września, 2 i 3 października szafasy (sukot) 8-go grudnia sobota chanukowa.

Celem umożliwienia żołnierzom obchodzenia swoich świąt, p. minister polecił w ramach wymogów służby stosować zasadę wzajemnego zastępowania w uroczyste święta żołnierzy danego wyznania przez żołnierzy innych wyznań, którzy wówczas nie mają święta.

mienia na zesadzie którego robotnicy otrzymali 70 proc. podwyżki. (bip)

Lokalne zatargi.

Onegdaj w tkalni E. Rozenblatta, Cegiłniana 68, wybuchł zatarg na tle plac robotniczych.

Wobec tego, iż właściciel fabryki obniżył samowolnie place robotnicze wyznaczone umową z dn. 13 lipca, robotnicy przystąpili do strajku. Sprawa ta zostanie skierowana do inspektoratu pracy.

Również w całym szeregu fabryk miały miejsca lokalne zatargi, które jednak w większości, wypadków zostały polubownie załatwione. (pap)

Wypadki i kradzieże

Pożar.

W dniu onegdajszym w zabudowaniach gospodarskich należących do f. Dolńskiego, zam. we wsi Romanów, gm. Gospodarz z nie wiadomej przyczyny wybuchł pożar. Wobec braku narzędzi ratunkowych pożar ten przerzucił się momentalnie na okoliczne budynki.

W rezultacie spłonęła cała zagroda wraz z inwentarzem żywym. Po trzech godzinach wyteżonej pracy straży ochotniczej ze Rzgowa i Kalina pożar udało się u miejscowic. Straty bardzo znaczne. (pap)

Wypadek tramwajowy.

Onegdaj od wagonu tramwajowego Nr. 8, jadącego w kierunku stacji Łódź Kaliska na ul. Kopernika około nr. 55 odczepił się dodatkowy wagon. Konduktorzy tego odczepienia nie zauważyli i wagon pierwszy oddalił się, zaś dodatkowy podał się za nim i z całym rozpędem uderzył właśnie w przystający pierwszy wagon. Uderzenie było dość silne tak, że w dodatkowym wagonie wyleciała część szyb opryskując jadących, lecz na szczęście nikogo nie raniąc. (pap)

Kradzież pasów.

W fabryce Wajsa, Wólczańska 265 nieznanymi sprawcy skradli przy pomocy wylamania kraty w oknie pasy tramwajowe wartości 60 milionów marek. Dochodzenie w toku. (pap)

Samobójstwo.

W mieszkaniu Pinkusa Grinsztajna, ul. Cegiłniana 46 popełniła samobójstwo przez powieszenie służąca jego Stanisława Krygier. Przyczyna rozpaczliwego kroku nieznana. (pap)

Pijacka zabawa.

Niejaki Jakób Klucha jadąc szosą z Sie radza pijany z dwoma sąsiadami również pijanymi, zniszczyli na szosie 10 sztuk drzewek czereśni, Władze policyjne spisały uczciwym, kmiotkom protokoły celem pociągnięcia ich do odpowiedzialności. (pap)

Z Akademickiego Koła Łódzian.

Sekcja Towarzyska A. K. Ł. organizuje w niedzielę, 12 b. m. wycieczkę do Spawy. Zapisy 10 b. m. o godz. wiecz. Al. Kosciuszki 17.

Ze świata.

POCHODNIA PŁONĄCA POD WODĄ.

§) Ludzkość nie może dzisiaj sobie nawet w obrazie, jakie cuda wydobędzie z ziemi, z wody i powietrza.

Niedawo dwaj inżynierowie amerykańscy przedstawili do opatentowania w Chicago acetylenową pochodnię do pracy podmorskiej, płonącą pod wodą. Wynalazek ten dokona zupełnego przewrotu w technice prac na dnie morskim, gdyż woda w żaden sposób nie potrafi zgasić tego niezwykłego płomienia.

SESSUE HAYAKAWA W PARYŻU.

§) W tych dniach przybył i zamieszkał w hotelu Majestic znakomity japoński artysta filmowy, Sessue Hayakawa, niezmiernie popularny w Stanach Zjednoczonych, w Anglii i we Francji, znany i u nas z filmu „The Cheat” (Portaiture), wyświetlanego w Łodzi w kinie „Casino” p. t. „Skandal w eleganckim świecie”. Sessue Hayakawa wykona rolę margrabiego Yofisaka w wielkim filmie, zaczerpniętym z powieści Claude Farrère’a „La Bataille” (w przekładzie polskim „Mortiza Yofisaka”). Powieść tę, osnutą na tle wojny rosyjsko-japońskiej, zamierza przerobić na film paryska wtwórnia Aubert, która powołała Hayakawę do wykonania roli bohaterckiego oficera marynarki.

Hayakawa, który był aspirantem w szkole marynarki wojennej, zanim wstąpił do słynnej trupy japońskiej Sada Yakko, nadał się wybitnie do tej roli, albowiem posiada powierzchowność rasowego samuraja. Prasa paryska interesuje się gorąco wykonaniem tego filmu i żąda, aby minister marynarki upoważnił artystów do odtworzenia kilku scen na pokładzie prawdziwego pancernika.

RAK I GIMNASTYKA.

§) Lekarze amerykańscy zauważyli, że ludzie, którzy do późnego wieku pędzą żywot ruchliwy, jak, rolnicy, nauczyciele, gimnastyki, sportowcy, ulegają rzadziej chorobie raka, od innych. Także zwierzęta żyjące na wolności rzadziej chorują na raka, niż do mowe.

Wnoszący sąd, że powodem raka jest podrażnienie tkanki przez płyny organiczne, przepelnione produktami gnilnymi, i że gimnastyka, a więc ruch mięśni płyny te usuwa z organizmu.

Biuletyn giełdowy z dnia 7 b. m.

Dol. St. Zjedn. 218000 | Marki niem. 0,13.00

Czeki i wpłaty

Belgja	93500	Łondyn	955000
Berlin	15,00	Nowy Jork	218000
Gdańsk	15,00	Paryż	12305
Praga	6000	Wiedeń	270

Akcje.

Bank Dyskontowy	95000
„ Handlowy	140000
„ Dla handlu i przem.	270000
„ Kredytowy Warszawski	290000
„ Przemysłowców łwowskich	53000
„ Związku Spółek Zarobk.	550000

Kijewski	560000	Starachowice	830000
Wilni	185000	Pocisk	165000
Częstocice	5400000	Parowozy	145000
Cukier	8000000	Zyrardów	5000000
Firley	180000	Borkowski	119500
Drzewo	52500	Zawiercie	5200000
Węgiel	1025000	Jabłkowski	37000
Cegielski	152500	Zegluga	33000
Lilpop	210000	Haberbusch	720000
Ostrowiec	1580000	Nafta	132600
Karasiński	—	Nobel	583000
Zieliński	205000	Gostawice.	540000
Radzki	800000		

Kupno okazyjne!

mamy zaraz do oddania 150 krzesel i 30 stołów żelaznych, ogrodowych w dobrym stanie. Zgłoszenia przyjmuje firma
Wiza & Dykiert
Pleszew Poznańskie. 1397-d-2

Jest kamienica duża

z oficyną w powiatowym mieście Kole ziemi Kaliskiej w rynku w najodpowiedniejszym punkcie handlowym, w której mieści się 5 sklepów, jeden bank i kilka pomieszczeń mieszkalnych oraz znajduje się wielka podziemna lodownia. Wiadomość na miejscu w browarze Kowalskiego w Kole. (1399d3)

Two Akcyjne w mieście powiatowym posiada na wakującą posesję

Dyrektora Zarządzającego

Towarzystwo prowadzi działy: bławatny, galanteryjny i opałowobudowlany. Zgłoszenia pisemne z referencjami KUTNO skrzynka pocztowa № 60 1341-s

Akcjonariusze

Banku Narodowego dla Rozwoju Polskiego Przemysłu Rzemiosł i Handlu zamieszkali w Łodzi proszeni są o podanie swych adresów w Dyrekcji T-wa „Rozwój” ul. Podleśna Nr. 4.

LECZNICA CHOROBY ZĘBÓW
LEKARZA-DENTYSTY H. PRUSS
145. Piotrkowska 145.
za plombowanie, oraz wprawianie zębów
opłata podług taksy. 393k

Kupuję stare butelki

o pojemności 0,6 litra i 0,3 litra płacę po 800 mk sztuk,
DOSTARCZAĆ PROSZĘ
do Antoniego Makówki ul. Przędzalniana № 89.
Sommera „ Nowo Zarzewska 59.
Makówki „ Andrzeja „ 7.
Makówki „ Nawrot „ 77.

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A! A! Garderobę, szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, trema i zegar do sprzedania Sienkiewicza 59, oficyna drugie wejście, drugie piętro, mieszkania № 26. Piechota. 4904-5

A! A! Kupuję: meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia. Płacę najlepiej Łąznik, Benedykta 28, mieszkania 15. 4807-19

Dom za 500 milionów i różne sklepy do sprzedania. Piotrkowska 197 „Pośrednik” 4902-4

Do sprzedania fortepian firmy „Buholic”, średniej wielkości. Kilińskiego 197, Dzieran. 4881-1

Kupno, sprzedaż majątków ziemskich, domów, placów, fabryk, interesów handlowych, polecają biura Taszyckiego: Piotrkowska 90 telef. 840, Bydgoszcz, Dworcowa 15. 4655-2

Kupię okna inspektowe. Piotrkowska 199 Majkowski. 4899-2

Sprzedam sklep rzeźniczy z warsztatami i pokojem, Wiadomość Napiórkowskiego 53. Porozca wskaże. 4909-2

Sprzedam flet i lunetę w dobrym stanie. Słowiańska 9 Jagielski. 4860-2

A! Meble, kanapy, otomany, sprzedaje stolarnia Orta 28 4917-5

potrzebny szlifierz na nakładzanie roboty Zakątna № 9. 4931-2

Do sprzedania resorka z pluszowym siedzeniem i ręcznym dwukółowym wózek na resorach. Bałuty Zawiszy 9 Stübbe. 4921-2

PIELIŃNA krawaty, rekawiczki, skarpetki, pończochy obawie, galanteria naitaniej i na raty w Jarmarku Łódzkim, Piotrkowska Nr 41. 4934-30

Plac w Rudzie Pabjanickiej, przy stacji tramwajowej 36.000 łokci kwadratowych zaraz sprzedam. Cena 90.000.000 Skrzyżki Kilińskiego 145 m. 25 4924-5

Potrzebny akumulator 12 stopni woltowy Zakątna № 9 Kusztizyński. 4930-2

dom czteropiętrowy sprzedam tanio. Wiadomość Piotrkowska 284 sklep Kaezmarski. 4925-5

Wypożyczę meble solidnemu Oferty do Rozwoju sub Meble” 4927-2

Sprzedam kredens, otomanę kołnierzową na błęgunach. Kilińskiego 77 - 2. 4916-2

Umywalka z marmurem i krakoniem, nadająca się dla fryzjera lub dentysty, okazynie do sprzedania Stara Targowa 53 m. 25. 4918-1

Szafę, otomanę, łóżka, krzesła i leżankę sprzedam Przejazd 24 m. 1. 4932-5

Szafę, bielizniarkę, umywalkę, stół do kart, stół kuchenny sprzedam ul. Piotrkowska 132 m. 9 4935-2

Powozy, bryczki, towarowe bryczki, rolwagi sprzedam. Kilińskiego 28. 4937-5

Sprzedam małe angielskie siodło, mało używana z tranzelką za 1.500.000 mk. Łódź, ul. Płocka № 35 przy Napiórkowskiego W. Wojtczak. 4938-3

Różne:

Polonista z praktyką przyjmie lekcyjne w szkole. Zakres niższego gimnazjum. Zgłoszenia: Zachodnia 38 - 12, codziennie 11 - 2. 4834-1

PAPIER po cenach fabrycznych, wszelkiego gatunku, Hurt i detal. Skład papieru Bolesław Frejlich, Al. Kosciuszki № 10. 4758-2

SZKLARZ wykonywa wszelkie roboty w zakresie szklarstwa wchodzące. Ceny konkurencyjne. Ul. Gubernatorska 11, Wincenty Płazka 4887-27

Terminatorzy potrzebni zaraz do warsztatu ślusarskiego. Zakątna 81. 4905-1

STUDENT udziela matematyki, ki, łaciny, fizyki, języków. Kilińskiego 86 - 2 (druga brama) 4906-2

Przybłąkał się pies wilk, jasno i żółty, podpalony. Wiadomość Benedykta 34 Laskowska. 4908-2

Młoda pacjentka poszukuje zajęcia w sklepie galanteryjnym jako praktykantka. Gdańska 21 m. 6. 49 9-1

Przybłąkał się pies Doberman. Wiadomość w Komisariacie Policji w Zgierzu. 4925-5

Zgubiono na ul. Stodolnianej pantofel damski, brązowy. Laskawy znalazca zechce zwrócić takowy na Lutomiarską 40. Kochanowicz. 49 1-1

Przed tygodniem zaginęła sukienka Doberman, czarna, podpalana. Odprowadzić Sienkiewicza 51 Zarzycka. 4912-5

Zamienię 1 pokój o 2 oknach w Łodzi ul. Szkolna 27 na takiż pokój w Warszawie. Wiadomość Szkolna 37 m. 67. 4915-3

Stancja dla uczni, troskliwa opieką, dla niższych klas pomoc 6-o klasisty na miejscu. Piotrkowska 132 - 6 II-gie piętro front m. 6. 4874-6

Pracownia sukien „Wanda” wykonuje starannie i elegancko, sukna po 100.000, kostiumy po 300.000. Główna 55 II-gie piętro front. 4916-2

Przyjmę jednego pana na mieszkanie i dwóch na obiady ul. Kilińskiego Nr. 96 wejście z Nawrot, sklep. 4919-1

Potrzebna dziewczynka - uczennica do abażurów jedwabnych ul. Zielna 38 III piętro, oficyna Borkowska. 4920-2

Kursy francuskiego, konwersacja. Kilińskiego 77 - 2. 4928-2

Modystka Warszawska przerabia damskie kapelusze tanio i akuratnie Proszę się przekończyć Dzielna 1 skład sukna od 10 - 113 - 6. 4935-2

Krawcowa paszuka prywatnej pracy lub też na nowicjji. Wólczańska 72 m. 21. 4936-5

500.000 nagrody. Zaginął pies policyjny „Doberman”, brązowy. Proszę odprowadzić na ul. 6-go Sierpnia 41 m. 11. 4939-2

Poszukuję posady ekspedjentki lub kasjerki w młeczarni albo cukierni. Oferty pod „LK” do Rozwoju. 4910-2

Potrzebny samotny człowiek do pracy rolnej od lat 25 do 45 na wyjazd. Zgłosić się place Woiaczkowskiego, Stoki Swiatański. 4901-1

Ganna znająca się na gospodarstwie i szyciu, poszukuje posady we dworze, może udzielać lekcji początkowych. Zgłoszenia do Rozwoju pod „Wyjazd” 4903-3

Na kondycję poszukuje się osmioklasistki lub siedmioklasistki. Wiadomość ul. Grabowa 20 m. 31. 4897-1

Potrzebna młoda dziewczyna 18-o letnia do wszystkiego Moniuszki 19, II p. front. 4893-1

Poszukuję po pol. dodatkowego zajęcia, były administrator fabryki, obecnie kasjer w instytucji państwowej. Oferty sub „F. M.” do Rozwoju. 4894-1

Zagubione dokumenty

Cyran Marcin zagubił paszport polski wydany w gm. Górka Pabjanicka. 4893-2

Canalarz Aniela zagubiła dowód osobisty wydany w Łodzi. -2

Staroń Stanisław zagubił legitymację na rower № 294 i dowód osobisty wydany w gm. Nowosolna - Widzew. 4900-2

Stroynowska Zofja zagubiła dowód osobisty wydany w Łodzi. 4914-5

Skradziono tymczasowe zaświadczenie demobilizacji na imię Stanisława Dośpięła, kapr. Baona Sanitarnego 3 w Grodnie, zamieszkałego we wsi Krzeszew Szlachecki gm. Chociszew. 4922-1

Kozłowska Helena zagubiła dowód osobisty wydany z gm. Bogamiłow. 4913-5

Samochód

6 osobowy 24 konny, okazynie do sprzedania Pańska № 34. Kawiarnia, 1334-d-2

Na wypłatę!

Firanki, kołdry, towary białe męskie i damskie

P. Chari 1333b

Piotrkowska 37. (podwórko)

Torebki, etamina pończochy, galanteria męska

na raty,
R. Grabowiecki

Dzielna 2. (1333b)

Kupuję

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterię, zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 32 naprzeciw lombarda i p. L. Milich.

Sprzedam

tanio: szafę do rzeczy, stół i kozetkę. Sienkiewicza 91 m. 27 (1338-d-1)

Płacę

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, garderobę
Konstantynowska 7, Milich
prawa oficyna, I-sze piętro

Dr. Edmund Ekkert

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 12 - 2 i od 5 - 8. Panie od 4 - 5. Ul. Kilińskiego 137, trzeci dom od Głównej. (905)

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych, skórnych i włosów. Gabinet Koentgena i światłolecza Piotrkowska 144 (róg ul. Wawelskiej) Godz. przyjęcia od 9-2 i 6-8. dla pań 5 - 6 1306-4

Dr. med. LEYBERG

Chor. skóry, wener. i dróg moczowych. (6583b)
TRAUGUTA 5, tel. 773, powrócił.

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 1500 mk., za tekstem 1800 mk. zwyżkami 70mk., wśród drobnych 1000 mk. nekrologi 1000 mk., komunikaty 1100 mk. za wiersz milimetry lub jego miejsce. bne ogłoszenie bezterminowe 150 mk. za wyraz, duże litery 1500 mk. dla poszukujących pracy 100 mk., najmniejsze ogłoszenie 1500 mk. Ogłoszenia zamieszane 50 proc. drożej. Zagranicę 100 proc. drożej. Stronica przedtekstem dla ogłoszeń podzielona na 8 łamy, za tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia numeracji uważa redakcja za bezterminowe. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 4-8, po godzinie 4-8. Za terminowe wyprzedzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podajka obowiązuje przez 24 godziny. W ogłoszeniach „Rozwój” należy zamawiać w Zgierzu ul. Łęka w Łękanicach ul. Zatorskiego ul. Zamkowa. Tabelkowanie i fantazyjne 50 proc. drożej.